

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

**СТРАТЕГІЯ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ
УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ
ФІНАНСАМИ 2017-2020 РР.**

лютий 2017 р.

ЧОМУ НЕОБХІДА НОВА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ?

Ефективне надання
держпослуг

Стимул для
реформування
інших сфер

База для стійкого
економічного
зростання

ЩО ДЛЯ ЦЬОГО ПОТРІБНО?

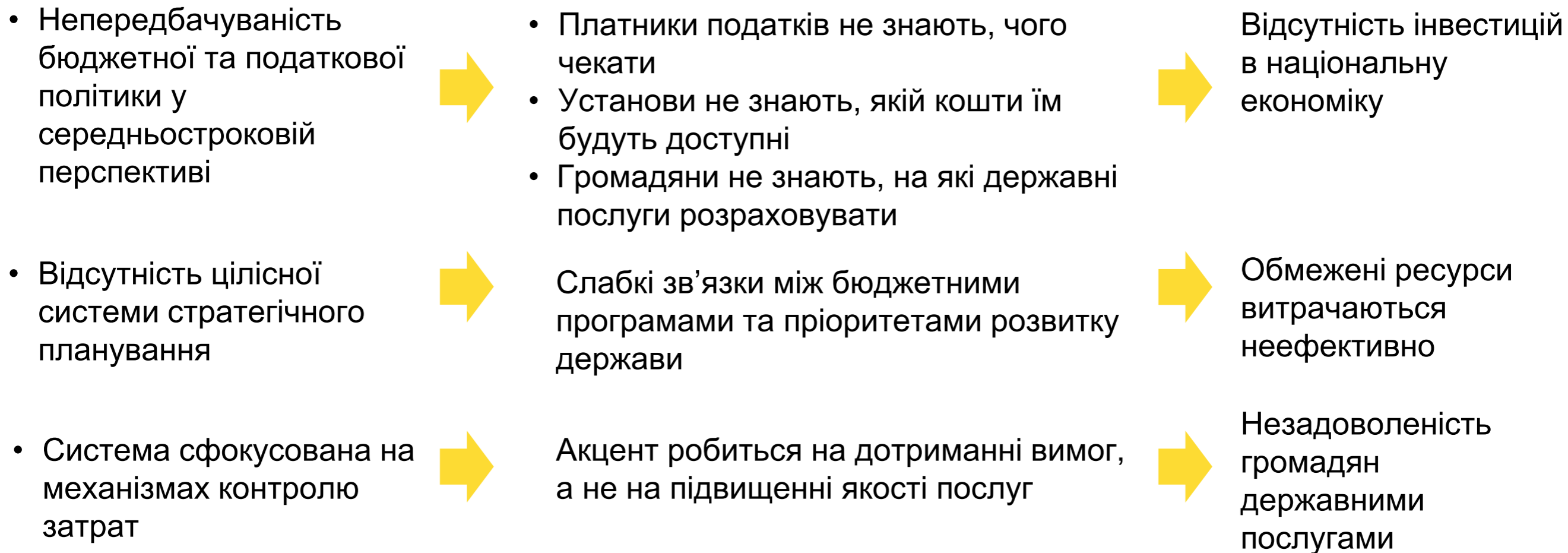
Гармонізована програма реформ
на середньострокову перспективу

Пріоритети реформи УДФ —
ефективне використання допомоги
ЄС та інших донорів

ЯКІ ПРОБЛЕМИ ПОТРІБНО ВИРІШИТИ?

Необхідне впровадження середньострокового бюджетного планування, забезпечення його чітких зв'язків з галузевими пріоритетами та підвищення ефективності державних видатків

НОВА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

БАЗУЄТЬСЯ НА:

- Стратегія 2020
- Коаліційна угода
- План дій Уряду
- Стратегія реформи державного управління

ВІДПОВІДАЄ:

- Угода про Асоціацію з ЄС
- Програма EFF з МВФ
- Умови бюджетної підтримки та макрофінансової допомоги ЄС

РОЗРОБЛЕНА МІНФІНОМ ЗА УЧАСТІ:

- МЕРТ, Казначейство, Держаудитслужба, Академія фінансового управління, ДФС
- Рахункова Палата
- Асоціація міст України
- Програма Європейського Союзу SIGMA, Світовий банк, GIZ, Міністерство фінансів США, Міністерство фінансів Нідерландів, UNDP-Словаччина
- Інститут бюджету та соціально економічних досліджень
- Реанімаційний пакет реформ
- EY (Ernst&Young)

МЕТА СТРАТЕГІЇ

Сучасна та ефективна системи УДФ

Чіткі цілі розвитку та ключові показники ефективності

Розподіл бюджетних ресурсів згідно пріоритетів розвитку у середньостроковій перспективі

ВКЛЮЧАЄ ВСІ ВИМІРИ УДФ:

- інституційний
- нормативний
- методологічний
- людський потенціал
- ІТ підтримка
- прозорість

КЛЮЧОВІ ЗАВДАННЯ

ВПРОВАДИТИ

- стратегічне планування та середньострокове бюджетне планування
- дієву систему планування і оцінювання виконання державного бюджету за результатами

ПІДВИЩИТИ

- ефективність державних видатків - перехід від утримання установ до надання якісних державних послуг
- якість та ефективність адміністрування податків і зборів та рівня дотримання податкового законодавства

ПІДТРИМАТИ

- процес бюджетної децентралізації шляхом забезпечення чіткого розподілу відповідних повноважень і ресурсів, а також забезпечення підзвітності місцевих бюджетів

КОМПОНЕНТИ СТРАТЕГІЇ

Дотримання загальної бюджетно-податкової дисципліни

- податкова система
- макроекономічне, бюджетне прогнозування
- середньострокове бюджетне планування
- управління фіскальними ризиками
- управління державним боргом
- управління ліквідністю

Підвищення ефективності розподілу ресурсів

- стратегічне планування
- програмно-цільовий метод (ПЦМ)
- міжбюджетні відносини та фіскальна децентралізація

Забезпечення ефективного виконання бюджету

- система публічних закупівель
- управління інвестиціями
- бухгалтерський облік в державному секторі
- внутрішній фінансовий контроль
- незалежний зовнішній фінансовий контроль

Підвищення рівня прозорості та підзвітності

- прозорість бюджету та участь громадян у бюджетному процесі
- ІТ в управлінні державними фінансами

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Сучасна справедлива податкова система для досягнення цілей економічного розвитку

МАКРОЕКОНОМІЧНЕ І БЮДЖЕТНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ

Надійна база для стратегічного та бюджетного планування

СЕРЕДНЬОСТРОКОВЕ БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ

*Передбачувана та збалансована бюджетна і податкова політика,
спрямована на реалізацію пріоритетів розвитку*

Середньострокова бюджетна деларація

ВИЗНАЧАЄ

- Основні прогнозні та цільові макропоказники
- Основні завдання бюджетної і податкової політики
- Стелі видатків, загальну та для кожного ГРК
- Стратегічні цілі та результати діяльності ГРК

ЗАПРОВАДЖУЄ

- Більш прозора процедура визначення Урядом пріоритетів політики та відповідного розподілу ресурсів
- Верховна Рада залучається до бюджетного планування раніше і затверджує стелі видатків

Посилення ролі ГРК

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- Оптимізація кількості ГРК узгоджено з реформою державного управління
- Посилення відповідальності за досягнення стратегічних цілей

ПОВНОВАЖЕННЯ

- Більша гнучкість у розподілі призначень у межах затверджених стель видатків
- Стимули для ефективного управління державним активами

Посилення бюджетної дисципліни та відповідальності

- Запровадження фіскальних правил (закріплені у законодавстві обмеження дефіциту, боргу, видатків та інші заходи)
- Більш якісна та обов'язкова оцінка впливу на бюджет нових ініціатив та посилений контроль за її дотриманням з боку Мінфіну

УПРАВЛІННЯ ФІСКАЛЬНИМИ РИЗИКАМИ

Мінімізація непередбачуваних впливів на бюджет

Оцінка фінансових ризиків у складі бюджетної декларації

- Макроекономічні ризики
- Державні підприємства та гарантії
- Місцеві запозичення
- Позабюджетні фонди

Поінформовані рішення

Заходи з мінімізації ризиків

- Посилення управління запозиченнями держпідприємств
- Захисні механізми при видачі державних гарантій
- Повне розкриття інформації та поступове скасування субсидій підприємствам

Аналіз та моніторинг

Посилена аналітична спроможність Мінфіну

Інформація

Детальний балансу державного сектору:
Пасиви активи – стан, зношеність, вартість

МЕРТ

Фонддержмайна

Міністерства та інші ЦОВВ

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ

УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ

Мінімізація вартості та ризиків при задоволенні потреб у фінансуванні

Підвищення боргової стійкості

- Удосконалена середньострокова боргова стратегія з акцентом на управління ризиками

Стимулювання інвестицій у державні облігації

- Розвиток ринку гривневих ОВДП та створення орієнтирів для інших інструментів
- Усунення перепон для інвестицій нерезидентами у гривневі ОВДП

Підвищення прогнозованості та доступності грошових коштів

Удосконалення прогнозування руху грошових коштів

- Наявність якісних прогнозів поденного руху коштів у горизонті 6 місяців

Управління коштами на рахунках

- Розміщення вільних залишків ЄКР та валютних рахунків під %
- Узгодження строків значних надходжень та видатків

Посилення координації

План випуску боргових інструментів

Прогноз руху коштів на ЄКР

Інвестування вільних коштів

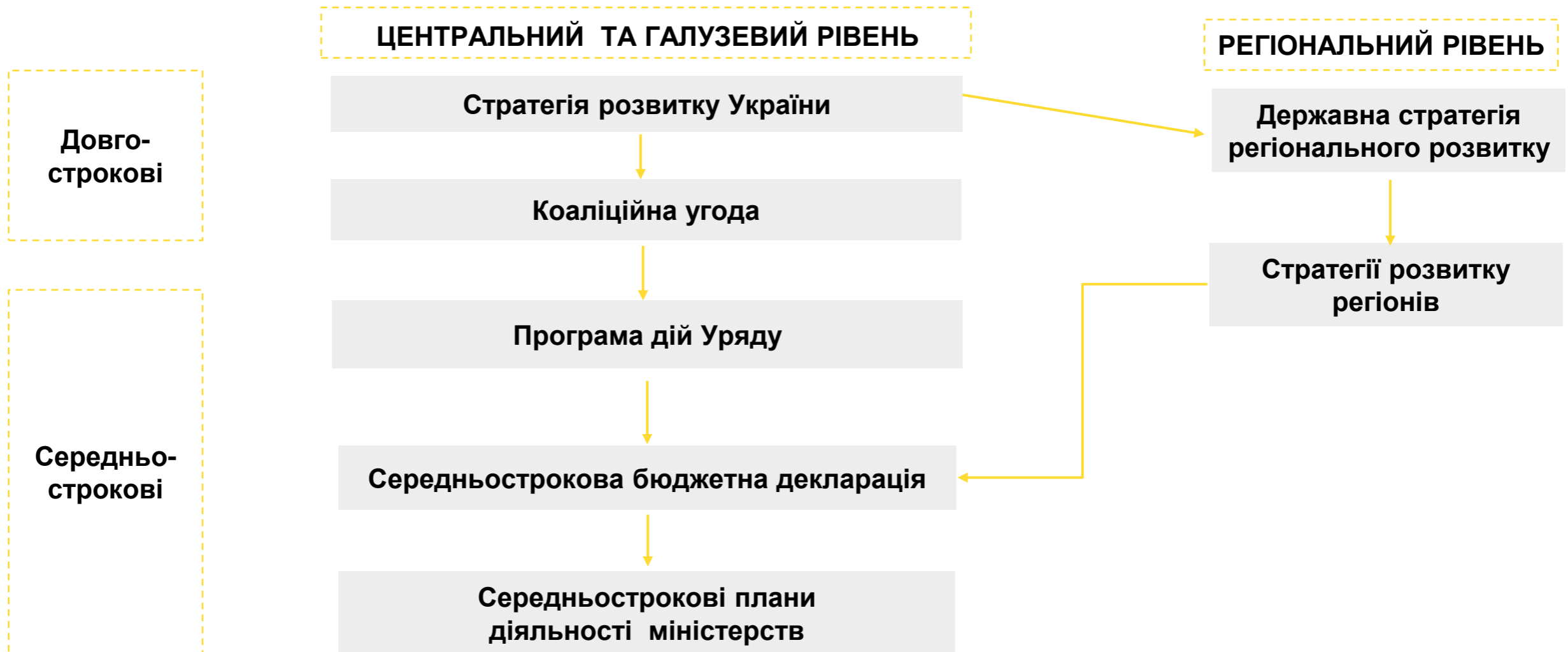
Ефективне управління акумульованими коштами та отримання додаткових ресурсів = Гроші працюють

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ

Дієва система державного стратегічного планування з визначеною ієрархією цілей та чітким зв'язком з бюджетним плануванням

Нова сучасна чітка система стратегічних документів

Взаємоузгодженість

- Створення Стратегічної Ради для забезпечення дотримання балансу інтересів і підпорядкованості цілей та взаємоузгодження документів

Реалістичність

- Обов'язкова оцінка вартості реалізації всіх нових стратегічних документів та прийняття рішень на основі ресурсних можливостей

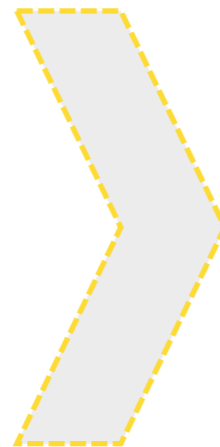

БЮДЖЕТУВАННЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ (ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВИЙ МЕТОД)

*Використання обмежених ресурсів бюджету для надання
максимально ефективних і якісних державних послуг*

Посилення відповідальності ГРК за результати діяльності у відповідних сферах

- Звітування ГРК у Верховній Раді про досягнуті та заплановані результати
- Забезпечення публічності результатів оцінки ефективності бюджетних програм

Показники результату
діяльності ГРК

- характеризують прогрес у досягненні стратегічної цілі в кожній галузі (сфери управління ГРК)

Результативні показники
бюджетних програм ГРК

- орієнтовані на державні послуги
- висвітлюють ступінь задоволення потреб різних соціальних груп

Підвищення ефективності видатків

Перехід до планування видатків на основі наданих послуг, а не утримання установ

Комплексний аналіз ефективності та доцільності видатків за секторами та горизонтально (spending review)

Постійний моніторинг та оцінка ефективності бюджетних програм

МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ ТА ФІСКАЛЬНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

Спроможна, ефективна, прозора та підзвітна система управління місцевими фінансами

Чітке розмежування повноважень

**Центральний
рівень**

Постійні консультації щодо завдань
бюджетної та податкової політики

**Місцевий
рівень**

Розподіл ресурсів

Удосконалення фінансового забезпечення делегованих повноважень

- Стимули для формування збалансованих місцевих бюджетів і раціонального використання коштів
- Оновлення соціальних стандартів і нормативів надання гарантованих державою послуг та розрахунок їх вартості
- Перехід до адресної грошової допомоги

Збільшення власних фінансових ресурсів

- Нарощування податкового потенціалу, зокрема щодо податку на нерухоме майно
- Підвищення ефективності видатків місцевих бюджетів через впровадження середньострокового бюджетного планування та оптимізацію мережі установ
- Посилення спроможності у сфері управління місцевим боргом

Посилення фінансової прозорості та підзвітності органів місцевого самоврядування

- Чітке визначення повноважень органів державного фінансового контролю та місцевих фінансових органів (внутрішній контроль та аудит)
- Впровадження незалежного зовнішнього аудиту та громадського нагляду за управлінням місцевими фінансами і комунальним майном

СИСТЕМА ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

*Забезпечення ефективного використання державних коштів
для задоволення суспільного попиту на якісні товари та послуги*

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ

Стратегічний розподіл державних інвестицій

Державні інвестиційні проекти

ПЛАНУЮТЬСЯ

виходячи зі стратегічних пріоритетів та середньострочної бюджетної перспективи

Концентрація обмежених ресурсів

ВІДБИРАЮТЬСЯ

на основі уніфікованої прозорої процедури – нові проекти фінансуються лише після забезпечення фінансування вже розпочатих

Доведення проектів до результатів

Підвищення прозорості реалізації державних інвестиційних проектів

Централізована система моніторингу великомасштабних проектів

Публікація звітів про хід виконання проектів

Незалежний зовнішній аудит ефективності проектів

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

*Підвищення якості, повноти та достовірності даних
для прийняття управлінських рішень*

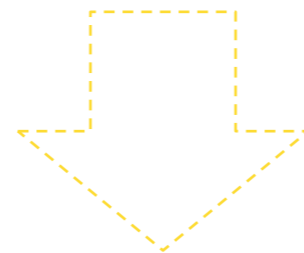
Визначення плану подальшого переходу на метод нарахувань у державному секторі

Нова Стратегія реформування бухгалтерського обліку

Продовження впровадження міжнародних стандартів

Включення позабюджетних фондів до консолідованої звітності

Створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи

- Повний баланс державного сектору
- Якісний перехід на багаторічне планування і прогнозування бюджетних програм
- Порівняння результатів діяльності різних установ

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Посилення управлінської підзвітності на всіх рівнях державного сектору

Посилення ефективності внутрішнього аудиту

Впровадження внутрішнього контролю узгоджено з реформою держуправління

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ

Проведення спеціалізованих аудитів (ІТ, державні закупівлі)

Підвищення ефективності фінансового інспектування

Посилення ролі та ефективності роботи Рахункової Палати

- Стратегічний план розвитку РПУ для реалізації розширеного мандату
- Підвищення ефективності аудиту відповідно до міжнародних стандартів
- Посилення моніторингу виконання рекомендацій за результатами аудиту
- Покращення співпраці та координації між РПУ та Верховною Радою

Дієвий незалежний контроль за ефективністю використання державних коштів

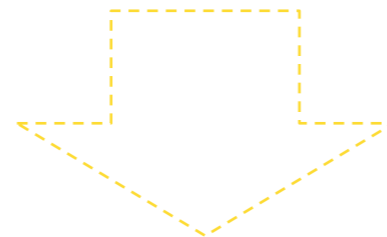
ПРОЗОРІСТЬ БЮДЖЕТУ ТА УЧАСТЬ ГРОМАДЯН У БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ

Розробка «Бюджету для громадян»

- Макропоказники, на яких базується бюджет
- Доходи і видатки у зрозумілій для громадян формі
- Політичні рішення, які мали найбільший вплив на бюджет
- Дані про державні органи, видатки яких змінились найбільшим чином

Участь громадян у бюджетному процесі

- Законодавче визначення механізмів
- Запровадження системи громадських слухань
- Розробка Бюджетних регламентів на місцевому рівні

Встановлення зворотного зв'язку з громадянами у бюджетному процесі

ІТ В УПРАВЛІННІ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

Стратегічний план розвитку ІТ систем

Мінфін

ДФС

Казначейство

Нові інтегровані інформаційно-аналітичні системи:

- планування та виконання бюджету
- оцінки та моніторингу фіскальних ризиків,
- прогнозування ліквідності
- бухгалтерського обліку

Інтерфейси взаємодії з системами:

- адміністрування податків, митниці,
- публічних закупівель
- управління державними інвестиціями

Підвищення автоматизації, ефективності та прозорості процесів у сфері управління державними фінансами

ПРІОРИТЕТНІ ЗАВДАННЯ НА 2017 РІК

Бюджетна декларація на 2018-2020 роки з пріоритетами бюджетної політики та граничними обсягами видатків

Звітування міністрів відповідно до нових вимог – представлення ВРУ цілей своєї діяльності при прийнятті бюджетної декларації та звітування щодо їх реалізації

Розробити та подати Закон України «Про державне стратегічне планування»

Комплексний та секторальний аналіз ефективності та доцільності видатків на базі 5 пілотних програм/міністерств

Стратегія розвитку податкової системи